

UPOZORNĚNÍ NA ZHORŠENOU KVALITU PITNÉ VODY VE VODOVODU CÍSAŘSKÁ STUDÁNKA V UKAZATELI DUSIČNANY

Vážený odběrateli,
s ohledem na zhoršení kvality vody ve vodních zdrojích zásobujících **Skupinový vodovod Císařská studánka podzemní vodou** byl rozhodnutím Krajské hygienické stanice ze dne 12.12.2024 pro pitnou vodu povolen **mírnější limit v ukazateli dusičnany 60 mg/l (zákonný limit 50 mg/l)**, a to pro období nejpozději do 31.10.2027.

Oblast zásobovaná vodou ze Skupinového vodovodu Císařská studánka

Bílý Újezd vč. Hroška a Mastý, Černíkovice vč. Domašina u Solnice, Kvasiny, Libel, Lično (*netýká se Ostašovic a Radostovic*), Skuhrov nad Bělou vč. Brocné a Svinné, Solnice vč. Ještětice, Synkov – Slemeno vč. Jedliny, Třebešov a Rychnov nad Kněžnou – pouze Lipovka a Litohradý a předaná voda ze skupinového vodovodu Císařská studánka do vodovodu Rychnov nad Kněžnou.

Dle **Hodnocení zdravotních rizik dusičnanů** z pitné vody Skupinového vodovodu Císařská studánka (viz www.aquark.cz - ZÁKAZNICKÝ SERVIS – DOKUMENTY KE STAŽENÍ) zpracovaného MUDr. Bohumilem Havlem 23.5. 2024 se s mírnějším limitem v ukazateli dusičnany 60 mg/l (zákonný limit 50 mg/l) pojí:

1) **Nemožnost používání vodovodní vody k přípravě kojenecké stravy (děti do 1 roku)**

Jedná se o zákaz. **Budeme vyplácet finanční příspěvek ve výši 8,60 Kč/den/kojenec.** Pro vyplacení příspěvku je nezbytné vyplnit „**Žádost o finanční příspěvek na nákup balené vody – děti do 1 roku**“ a její doručení na:

1. Obecní úřad v místě bydliště (*netýká se Lipovky a Litohradů*) nebo
2. AQUA SERVIS, a.s., Štemberkova 1094, 516 01 Rychnov n. Kněžnou (*schránka na plotě*) nebo
3. email: fakturace@aquark.cz.

2) **Doporučení k omezení přímé spotřeby této vody u těhotných žen a dětí ve věku do 2 let (dětí 1 – 2,99 let).** Toto doporučení vychází z výpočtu, ve kterém se počítá s max. hodnotou 60 mg/l – pro případy, kdy občan pije dennodenně dlouhodobě (*měsíce, roky*) vodu s obsahem dusičnanů 60 mg/l. Vzhledem k tomu, že **průměrná hodnota dusičnanů ve vodovodu Císařská studánka se dlouhodobě pohybuje pod zákonným limitem**, v roce 2024 bylo průměrně dosaženo **48 mg/l**, Protokol o hodnocení rizik na str. 13 uvádí, že **dlouhodobá průměrná koncentrace proto nepřesahuje limit, takže je bezpředmětné se u ní zabývat hodnocením rizika chronických účinků.**

Společnost AQUA SERVIS, a.s. jako provozovatel Skupinového vodovodu Císařská studánka není schopna žádným provozním opatřením ovlivnit úroveň hladiny dusičnanů ve zdrojích a tím i v pitné vodě. Zvýšený výskyt dusičnanů má přímou souvislost s historicky realizovanou zemědělskou činností a v současné době probíhajícími klimatickými změnami (*období sucha střídající se s obdobími intenzivních srážek*). Vlastník vodovodu, kterým je Vodárenský svaz Císařská studánka, intenzivně pracuje na realizaci nápravných opatření, která si vyžádají investice v řádu jednotek až desítek milionů korun.

Děkujeme za pochopení.

V Rychnově nad Kněžnou 16.12.2024

Ing. Iveta Doležalová
generální ředitelka

Krajská hygienická stanice Královéhradeckého kraje

se sídlem v Hradci Králové

Sp. zn.: S-KHSHK 36692/2024/2
Č. j.: KHSHK 38841/2024/HOK.RK/Ha
Vyřizuje: Mgr. Lenka Hartmanová
Tel.: 491 407 818
E-mail: lenka.hartmanova@khshk.cz

AQUA SERVIS, a.s.
Štemberkova 1094
516 01 Rychnov nad Kněžnou
IDDS: 5zjcu84

V Náchodě dne 12. prosince 2024

ROZHODNUTÍ

Krajská hygienická stanice Královéhradeckého kraje se sídlem v Hradci Králové (dále jen „KHS“) jako orgán ochrany veřejného zdraví příslušný podle § 82 odst. 1 a 2 písm. a) zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“), rozhodla v souladu s § 3a odst. 1 zákona takto:

Společnosti AQUA SERVIS, a.s., sídlem Štemberkova 1094, 516 01 Rychnov nad Kněžnou, IČO 609 14 076, osobě podle § 3 odst. 2 zákona provozující vodovod pro veřejnou potřebu Solnice (Císařská studánka), se pro ukazatel jakosti pitné vody dusičnany určuje mírnější hygienický limit, než stanoví vyhláška č. 252/2004 Sb., kterou se stanoví hygienické požadavky na pitnou a teplou vodu a četnost a rozsah kontroly pitné vody, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška č. 252/2004 Sb.“).

V souladu s § 3a odst. 6 zákona KHS stanovuje:

- a) **maximální povolená hodnota ukazatele: 60 mg/l**
- b) **dobu, na kterou se určuje mírnější hygienický limit: do 31. října 2027**
- c) **zeměpisná oblast, které se toto rozhodnutí týká:**

Město Solnice – Solnice, Ještětice, obec Kvasiny, obec Skuhrov nad Bělou – Skuhrov nad Bělou, Brocná, Debrce, Hraštice, Rybníčky, Svinná, obec Bílý Újezd – Bílý Újezd, Hroška, Masty, obec Černíkovice, Domašín, obec Lično, obec Třebešov, obec Libel, obec Synkov – Slemeno – Synkov, Slemeno, Jedlina, město Rychnov nad Kněžnou – Lipovka, Litohrady

podniky v oboru výroby a oběhu potravin:

BEAS, a.s. – pekárna Lično, Lično 16, 517 41 Lično

- d) **množství dodávané vody za den: 1 800 m³ dodávané vody do SV Císařská studánka a 100 m³ předávané vody do SV Rychnov nad Kněžnou**
- e) **rozsah zasaženého obyvatelstva: 8 500 obyvatel**
- f) **schéma kontroly jakosti pitné vody: laboratorní kontrola jakosti pitné vody bude prováděna v rozsahu minimálně 2 x úplný rozbor za rok a 10 x krácený rozbor za rok**

v souladu s přílohou č. 4 k vyhlášce č. 252/2004 Sb., rozšířená o stanovení dusičnanů v pitné vodě dodávané z rozvodné sítě v četnosti 1 x týdně.

g) souhrn plánu nezbytných nápravných opatření:

- prohloubení vrtu J-1, odhad nákladů 680 000 Kč, časový rozvrh/termín realizace do 31. března 2025
- výstavba nového vrtu J-3, odhad nákladů za realizaci vrtu včetně projektové dokumentace 4 100 000 Kč, časový rozvrh/termín pro zhotovení projektové dokumentace 30. dubna 2025, realizace vrtu do 31. prosince 2026

Zároveň bude probíhat hledání nového zdroje v jímacím území Močinec a výstavba přivaděče. Bude posouzena možnost odebírání povrchové vody z Dlouhé strouhy.

V souladu s § 99 zákona je rozhodnutí vázáno na podmínku:

V informaci odběratelům dle § 3a odst. 7 zákona uvést vedle postupu k ochraně zdraví dále informaci o nevhodnosti používání vodovodní vody k přípravě kojenecké stravy a o doporučení k omezení spotřeby vody u těhotných žen a u dětí ve věku do 2 let (věková skupina 1 – 2,99 let).

Odůvodnění

Dne 19. listopadu 2024 byla na KHS doručena žádost žadatele obchodní společnosti AQUA SERVIS, a.s., sídlem Štemberkova 1094, 516 01 Rychnov nad Kněžnou, IČO 609 14 076, osoby podle § 3 odst. 2 zákona provozující vodovod pro veřejnou potřebu Solnice (Císařská studánka), kterou požádal o určení mírnějšího hygienického limitu, než stanoví vyhláška č. 252/2004 Sb., pro ukazatel dusičnany.

Podle § 3a odst. 1 zákona zjistí-li osoby uvedené v § 3 odst. 2, s výjimkou osob uvedených v § 3 odst. 2 písm. b), že nápravnými opatřeními není možné dodržení ukazatelů s nejvyšší mezní hodnotou, s výjimkou mikrobiologických ukazatelů, dosáhnout postupem podle § 3 odst. 4 věty třetí nebo v případě, že povolení již vydáno bylo, ale doba nedodržení hygienického limitu přesáhla 30 dnů během posledních 12 měsíců, může požádat příslušný orgán ochrany veřejného zdraví o určení mírnějšího hygienického limitu, než stanoví prováděcí právní předpis. Orgán ochrany veřejného zdraví může na časově omezenou dobu určit mírnější hygienický limit ukazatelů s nejvyšší mezní hodnotou, s výjimkou mikrobiologických ukazatelů, jestliže používání vody takové jakosti po stanovenou dobu nepovede k ohrožení lidského zdraví a pitnou vodu není možné zabezpečit jiným přiměřeným způsobem. Určení mírnějšího hygienického limitu omezí příslušný orgán ochrany veřejného zdraví na dobu co nejkratší, která nesmí přesáhnout dobu 3 let. Na žádost osoby uvedené ve větě první může být tato doba prodloužena, nejdéle však na další 3 roky. Orgán ochrany veřejného zdraví může mírnější hygienický limit ukazatelů s nejvyšší mezní hodnotou stanovit pouze v případě, pokud se jedná o

- a) nový zdroj pro odběr pitné vody nebo vody vyžadující úpravu na vodu pitnou; za nový zdroj pro odběr pitné vody nebo vody vyžadující úpravu na vodu pitnou podle tohoto odstavce se považuje zdroj, který začal být využíván po 12. lednu 2023,
- b) nově zjištěný zdroj znečištění nebo o nově sledované ukazatele; za nově zjištěný zdroj znečištění podle tohoto odstavce se považuje zdroj znečištění identifikovaný po 12. lednu 2023, nebo

c) nepředvídatelnou a výjimečnou situaci při odběru vody ze stávajícího zdroje, včetně mimořádného dopadu přírodních vlivů, která by mohla vést k dočasnému omezenému překročení hodnot ukazatelů;

v mimořádných případech, kdy navržená nápravná opatření nezbytná pro dosažení hygienického limitu ukazatele s nejvyšší mezní hodnotou stanoveného prováděcím právním předpisem vyžadují delší časové období, může být na žádost osoby uvedené ve větě první doba určení hygienického limitu prodloužena nejdéle o 3 roky, a to pouze v případě, že se jedná o mírnější hygienický limit stanovený podle písmene a) nebo b).

Podle § 3a odst. 4 zákona při postupu podle odstavce 1 příslušný orgán ochrany veřejného zdraví přihlédne i k ohrožení lidského zdraví, ke kterému by mohlo dojít přerušením dodávky pitné vody nebo omezením jejího používání.

Podle § 3a odst. 5 zákona žádost musí obsahovat náležitosti uvedené v odstavci 6 písm. a) až e) a hodnocení zdravotních rizik podle § 2 odst. 4.

Podle § 3a odst. 6 zákona příslušný orgán ochrany veřejného zdraví v určení mírnějšího hygienického limitu a jeho prodloužení podle odstavce 1 stanoví

- a) ukazatel, kterého se povolení týká, výsledky kontrol jakosti pitné vody předchozího období, maximální povolenou hodnotu tohoto ukazatele a dobu, na kterou se určuje mírnější hygienický limit,
- b) zeměpisnou oblast, množství dodávané vody za den, rozsah zasaženého obyvatelstva a informaci o tom, zda se povolení týká i podniků v oboru výroby a oběhu potravin,
- c) schéma kontroly jakosti pitné vody, podle potřeby se zvýšenou četností,
- d) souhrn plánu nezbytných nápravných opatření včetně časového rozvrhu prací, odhadu nákladů a zajištění revizí,
- e) odůvodnění.

Předložená žádost obsahovala veškeré náležitosti a podklady požadované § 3a odst. 5 zákona.

Obsah dusičnanů v pitné vodě veřejného vodovodu Solnice (Císařská studánka) vykazoval od roku 2021 hodnoty blízké se hygienickému limitu 50 mg/l s průměrem stanovených hodnot v roce 2021 48,1 mg/l (13 vzorků, maximum 49,5 mg/l), v roce 2022 43,6 mg/l (16 vzorků, maximum 49,3 mg/l), v roce 2023 49,0 mg/l (17 vzorků, maximum 49,9 mg/l) a v roce 2024 do doby podání žádosti 48,3 mg/l (18 vzorků) s nárůstem po vydatných deštích v září, kdy byl ve vzorcích zaznamenán obsah dusičnanů 49,7 mg/l – 54,7 mg/l s rostoucí tendencí. Po vydatných deštích se koncentrace dusičnanů v podzemní vodě zvýšila z důvodu tlaku povrchové říční vody na podloží. Dusičnany jsou v zájmovém území přítomny v podloží z důvodu zemědělského hospodaření v minulosti a nelze očekávat v budoucnosti výrazné zlepšení situace, která byla zhodnocena odborným hydrogeologem – spol. FINGEO s.r.o. - RNDr. Svatopluk Šeda. Z výsledků rozborů dusičnanů v surové vodě jednotlivých zdrojů veřejného vodovodu se obsah dusičnanů od září 2024 pohybuje v intervalu 50,1 mg/l – 71,0 mg/l. Významné zvýšení obsahu dusičnanů v pitné vodě po vydatných deštích v září 2024 KHS hodnotí jako nepředvídatelnou a výjimečnou situaci při odběru vody ze stávajícího zdroje – mimořádný dopad přírodních vlivů, který vede k dočasnému omezenému překročení hodnoty ukazatele dusičnany. Na základě výše uvedeného se jedná o případ dle § 3a odst. 1 písm. c) zákona, kdy orgán ochrany veřejného zdraví může mírnější hygienický limit ukazatelů s nejvyšší mezní hodnotou stanovit.

Z tohoto důvodu žádá provozovatel o povolení maximální hodnoty předmětného ukazatele dusičnany na 60 mg/l.

Provozovatel veřejného vodovodního řadu jako způsob řešení uvádí prohloubení vrtu J-1, výstavbu nového vrtu J-3 a zároveň hledání nového zdroje v jímacím území Močinec a výstavbu přivaděče, posouzení odebírání povrchové vody z Dlouhé strouhy.

Součástí žádosti je Protokol o autorizovaném hodnocení zdravotních rizik – Skupinový vodovod Císařská studánka, hodnocení zdravotních rizik dusičnanů z pitné vody, zpracovaný v květnu 2024 MUDr. Bohumilem Havlem, Větrná 9, 568 02 Svitavy, držitelem osvědčení o autorizaci k hodnocení zdravotních rizik expozice chemickým látkám v prostředí vydaného Státním zdravotním ústavem Praha pod č. 008/04. Z jeho závěru vyplývá, že při obsahu dusičnanů v dodávané pitné vodě do maximální koncentrace 60 mg/l nelze vyloučit riziko nepříznivých účinků dusičnanů u kojenců, těhotných žen a u dětí ve věku do 2 let (věková skupina 1 – 2,99 let).

Podle § 3a odst. 7 zákona je provozovatel povinen neprodleně v přiměřeném rozsahu informovat o určení mírnějšího hygienického limitu odběratele a další osoby v obdobném postavení, kterých se opatření týká. Vzhledem k výše uvedenému závěru, je provozovatel do informace povinen zahrnout i postup k ochraně zdraví. Dále je provozovatel povinen neprodleně zajistit zásobování pitnou vodou pro odběratele vyloučené nebo omezené v zásobování vodou.

V souladu s § 99 zákona váže KHS rozhodnutí na podmínku uvést ve výše uvedené informaci nevhodnost používání vodovodní vody k přípravě kojenecké stravy a o doporučení k omezení spotřeby vody u těhotných žen a u dětí ve věku do 2 let (věková skupina 1 – 2,99 let). Provozovatel vodovodu musí informovat odběratele vody prokazatelným způsobem v místě obvyklém.

Vzhledem k tomu, že po posouzení výše uvedené žádosti byly splněny předpoklady stanovené zákonem pro určení mírnějšího hygienického limitu, než stanoví prováděcí právní předpis, bylo rozhodnuto tak, jak je uvedeno ve výroku rozhodnutí.

Podle § 3a odst. 2 zákona před uplynutím doby, na kterou byl mírnější hygienický limit podle odstavce 1 omezen, je provozovatel povinen doložit příslušnému orgánu ochrany veřejného zdraví, zda a v jakém rozsahu byla zjednána náprava. Příslušný orgán ochrany veřejného zdraví tuto skutečnost ověří.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí lze podat odvolání do 15 dnů ode dne jeho doručení k Ministerstvu zdravotnictví prostřednictvím Krajské hygienické stanice Královéhradeckého kraje se sídlem v Hradci Králové.

Ing. Martin Libotovský
ředitel odboru hygieny obecné a komunální

ŽÁDOST O FINANČNÍ PŘÍSPĚVEK NA NÁKUP BALENÉ VODY DĚTI DO 1 ROKU

Obec		Čp	
------	--	----	--

1 IDENTIFIKACE ŽADATELE

Jméno a příjmení:

Telefon:

Email: :

2 IDENTIFIKACE KOJENCŮ V DOMÁCNOSTI S NÁROKEM NA FINANČNÍ NÁHRADU

počet	kojenec	vyplňuje žadatel	vyplňuje AQUA SERVIS				
		2024	2025				
			datum narození	1Q	2Q	3Q	4Q
příklad	Jan Novák	01.09.2024		90	91	17	
1							
2							

3 VÝŠE FINANČNÍ NÁHRADY

- 1) Finanční náhrada za 1 litr balené vody byla vypočítána průměrem z deseti různých typů balených vod a činí **8,60 Kč/l, tedy 8,60 Kč/den.**

4 VYPLÁCENÍ FINANČNÍ NÁHRADY

- Finanční náhrada bude vyplácena **zpětně za uplynulé čtvrtletí.**
- Finanční náhrada za rok 2024 se poskytuje od data uvedeného v rozhodnutí Krajské hygienické stanice do dovršení věku 1 roku.
- O finanční náhradu za uplynulý rok (či období) **může být požádáno nejpozději do 31.3. následujícího roku, v kterém vznikl nárok na poskytnutí finanční náhrady.**
- Finanční NÁHRADA** bude vyplácena převodem na účet (prosím vyplňte)

číslo: majitel účtu:

5 ČESTNÉ PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji, že veškeré uvedené údaje jsou pravdivé.

6 OCHRANA OSOBNÍCH ÚDAJŮ

Dle ustanovení zákona č. 110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů, který upravuje zpracování osobních údajů podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů), souhlasím s uchováním uvedených osobních údajů pro potřeby evidence provozovatele vodovodu, kterým je společnost AQUA SERVIS, a.s., pouze za účelem vyplacení finančního příspěvku na nákup balené vody jako náhrady za dodávku méně kvalitní vody z vodovodu.

Datum:

Podpis žadatele: